

Nr 147.

Av herrar **Ström** och **Sandén**, i anledning av *Kungl. Maj:ts förslag om ökning av den under riksbankens förvaltning stående avbetalningslånefonden.*

I förslag till riksstat för nästa budgetår upptages såsom andel av riksbanksvinsten på inkomstsidan 17 miljoner kronor, under det att hela riksbanksvinsten för detta år uppgick till 19,3 milj. kr. För ökning av avbetalningslånefonden återstår därför högst omkring 2,3 milj. kr, vilket med hänsyn till föreliggande omständigheter synes vara alltför knappt.

Av den redogörelse för avbetalningslånefondens ställning den 31 dec. 1928, vilken finnes intagen i bankoutskottets memorial nr 1, framgår, att knappt 1 % av fonden då var oanvänd, samt att vid vissa avdelningskontor t. ex. Visby och Falun endast helt obetydliga belopp stodo till förfogande för beviljande av lån.

Då de lån, som beviljas ur denna fond, för låntagarna ställa sig mycket förmånliga, och då så vitt man av offentliggjorda räkenskapsutdrag kan döma, lånerörelsen för riksbanken är synnerligen riskfri, synes det vara önskvärt, att riksdagen beviljar medel till ökning av fonden, så att ansökningar om lån av det slag, för vilken den är avsedd, icke behöva avslås på grund av brist på medel.

Nedanstående tabell visar i miljoner kronor dels riksbanksvinsternas storlek under åren 1923—28, dels de belopp därav, vilka tagits i anspråk för riksstatsregleringen under motsvarande budgetår.

År	1923	1924	1925	1926	1927	1928
Riksbanksvinst	16,1	17,9	19,1	17,2	14,5	19,3
Därav i riksstaten för nästk. budgetår	14,0	15,5	16,0	16,2	13,9	(17,0)
	<hr/>					
Differens	2,1	2,4	3,1	1,0	0,6	2,3

Därav framgår, att riksbanksvinsten för år 1928 är betydligt större än medeltalet för nästföregående femårsperiod, varvid icke bör förbises, att diskontot under 1928 icke varit anmärkningsvärt högt. En lika stor bankvinst lär därför knappt kunna förväntas under följande år.

Då dessutom vid riksdagarna 1927 och 1928 av statsfinansiella skäl endast så små belopp som en resp. en halv miljon kunnat avsättas till avbetalningslånefonden, trots det att för riksstaten endast disponerats resp. 16,2 och 13,9 milj. kr., vill det förefalla, som om det innevarande år skulle vara tillfälle

att avsätta ett större belopp. Då medeltalet av de summor, som under femårsperioden 1923—27 från riksbanken tillförts budgeten utgör c:a 15 milj. kr., torde det vara väl förenligt med kloka budgetära principer att icke för innevarande år, då det statsfinansiella läget är förhållandevis gynnsamt, räkna med större belopp, utan i stället begagna tillfället att ge avbetalningsfonden en välbehövlig ökning.

Vi tillåta oss därför hemställa, att riksdagen måtte besluta

att av riksbanksvinsten för 1928 anslå 4 miljoner kronor till ökning av den under riksbankens förvaltning stående avbetalningslånefonden.

Stockholm den 21 januari 1929.

Torsten Ström.

John Sandén.
